

Redengevende omschrijving gemeentelijke monumentenlijst

Lindewal 28

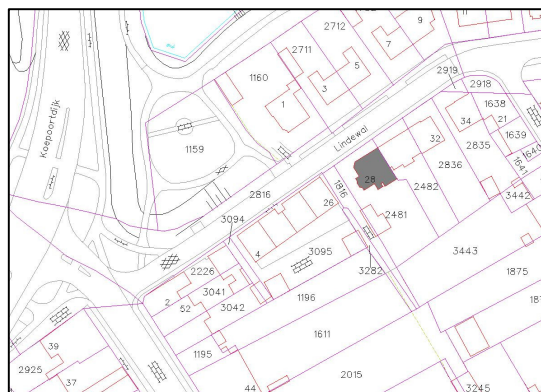
Monumentnummer : GM019

Straat : Lindewal
Huisnummer : 28
Toevoeging : ---
Postcode : 6981 AB

Kadastrale aanduiding : Doesburg
Sectie : C
Nummer : 2481

Naam object : ---
Bouwjaar : 1880-1890
Architect : nb
Oorspronkelijke functie : woonhuis
Huidige functie : woonhuis

Inventarisatie/beschrijving : dhr. J. Krijnen
Datum beschrijving : 17-2-2012
Datum aanwijzing : 21-05-2013

Situering

Pand gelegen aan de Lindewal aan de noordzijde binnen de historische binnenstad van Doesburg. Het pand wordt van de straat gescheiden door een voortuin en een hekwerk langs het trottoir.

Hoofdpzetz

Vrijstaand, éénlaags pand met samengestelde plattegrond. Het pand heeft een kelder, begane grond en een zolder onder een omlopend, afgeplat schilddak. De kelder is door het aanwezige hoogteverschil aan de achterzijde uitgevoerd als souterrain. Rechts achter het huis staat een recent gebouwde garage/werkplaats.

Historie

De Lindewal volgt het tracée van de middeleeuwse stadsomwalling, die ondanks latere aanpassingen in de Tachtigjarige Oorlog niet meer voldeed en na 1606 in opdracht van prins Maurits werd vervangen. Deze vestingwerken zijn in 1672 in opdracht van de Franse koning Lodewijk XIV geslecht en nadien niet meer hersteld. Ze werden vervangen door de Hoge en Lage Linies, die vanaf 1701 naar ontwerp van Menno van Coehoorn zijn aangelegd.

Rond het midden van de 18^e eeuw waren in het noordelijk deel van de middeleeuwse stad diverse tuinen te vinden waaronder ook aan beide zijden van de Lindewal. Na afwaardering van Doesburg tot vesting 2^e klasse verrezen geleidelijk huizen op de wallen in welke periode ook aan de Lindewal de eerste huizen verschenen. De straat werd na de definitieve opheffing van de vesting na 1922 ook aan de veldzijde bebouwd. Achter de huizen aan de stadszijde bleef in de vorm van grote tuinen het open karakter bewaard.

Beknopte bouwgeschiedenis

Het huis is in 1932 aan de rechterzijde uitgebreid en voorzien van een ondiepe erker in sober baksteen-expressionisme. In 1996 is aan de achterzijde een nieuwe uitbouw gerealiseerd. De bestaande venster- en deuropeningen in de voormalige achtergevel zijn daarbij gerespecteerd.

Exterieur

Gemetselde, bakstenen voorgevel met verhoogde middenrisaliet met daarin een portiek met de hoofdtoegang tot het pand en op de eerste verdieping een T-venster. De risaliet wordt links en rechts geflankeerd door twee vlakke geveldelen met daarin vensters met zonblindes opgenomen. De rechterhoek van de voorgevel is afgeschuind. Links is sprake van dubbele tuindeuren met kalf en bovenlicht, rechts is een schuifvenster met wisseldorpel toegepast. De geornamenteerde voordeur is gedecoreerd met roosters en voorzien van een bovenlicht met gekleurd glas-in-lood. De gevel is op de hoeken voorzien van gestucte pilasters en aan de bovenzijde afgesloten met een hoofdgestel met geprofileerde omgaande bakgoot op klossen. De pilasters zijn oorspronkelijk in schoon metselwerk uitgevoerd geweest. De dakvlakken zijn belegd met gesmoorde oud-Hollandse dakpannen

De gevelvlakken zijn gemetseld in kruisverband en voorzien van een snijvoeg in de voorgevel en van een daggestreep in de zij- en achtergevels.

Aan de linkerzijde wordt het huis van het buurpand gescheiden door middel van een drupstrook die door middel van een gemeenschappelijke bakgoot is overdekt. De blinde linker gevel is daar voorzien van historisch metselwerk en voegwerk.

De rechterzijde van het huis is in het verleden anderhalve meter naar buiten uitgebouwd en voorzien van een driezijdige, ondiepe erker.

De achtergevel volgt de L-vormige plattegrond waartegen aan de linkerzijde een gemetselde, bakstenen serre is aangebouwd en centraal tegen de achterzijde een toiletruimte.

Interieur

Kelder: bevindt zich rechts aan de achterzijde van het huis en is toegankelijk via een paneeldeur en trap onder de trap naar de verdieping. Een paneeldeur met glas in roeden in de bovenste helft geeft vanaf de tuin toegang tot de kelder. De enkelvoudige balklaag van de begane grondvloer is in het zicht.

Begane grond: De indeling bestaat uit een centrale gang van voor- naar achtergevel, waarop de paneeldeuren met architraaflijsten van de flankerende vertrekken uitkomen. De gang heeft een granito vloer. Halverwege de lengte van de gang voert een moderne trap naar de eerste verdieping. Het vertrek linksvoor is voorzien van een gipsplafond, waarin het oorspronkelijke centrale stucornament is hergebruikt. Tegen de muur aan de achterzijde van het vertrek is een schouw aanwezig van marbre noir de Golzinne (zwart Belgisch marmer). Twee openslaande deuren geven toegang tot de voortuin.

De vertrekken rechts van de gang zijn onderling verbonden met schuivende suitedeuren, voorzien van blank glas-in-lood. Rechts zijn rug-aan-rug twee kleine schouwen overhoeks opgenomen in de schuifwand en uitgevoerd in zwart Belgisch marmer. De kamer aan de achterzijde is rechts voorzien van een ondiepe driezijdige erker en aan de achterzijde van houten schuifdeuren. Voor- en achterkamer zijn gedekt met een ongedecoreerd stucplafond.

Linksachter een vertrek met moderne keuken en in het bezit van een historische vensterindeling en deuropening die toegang geeft tot de moderne serre aan de tuinzijde (1996).

Eerste verdieping: de indeling en afwerking op de eerste verdieping is recent tot stand gekomen. De kapconstructie is op de diverse kamers deels in het zicht en bestaat uit kreupele gebinten van machinaal gezaagd naaldhout, die gordingen opvangen. Blokkeels tussen spantbenen en muurplaten vangen de spatkrachten op. Een vlisotrap in het vertrek linksvoor geeft toegang tot een lage vliering.

Bouwdossiers

12-1-1932: verbouwing met bouw erker

6-5-1996: aanbouw woning achterzijde en bouw garage/berging

Literatuur

- Haans, F.A.C., C.J.B.P. Frank, *Beschrijving Lindewal 28 Doesburg*, 14-9-1990 (adviesnr. 245)

Waardering

Het pand dateert uit het laatste kwart van de negentiende eeuw en is op onderdelen goed bewaard gebleven. Leidend voor de waardebeoordeling zijn de gaafheid van de architectuur, de ligging aan de straat met tuin en historisch hekwerk, de ruimtelijke indeling op de begane grond en diverse onderdelen van de afwerking van het huis, zoals de behouden gebleven paneeldeuren met architraaflijsten, schouwen en het ensemble van kamers en-suite.

Lindewal 28 is van algemeen belang voor de gemeente Doesburg vanwege de architectuurhistorische, stedenbouwkundige en cultuurhistorische waarde. Het huis is architectuurhistorisch van belang als voorbeeld van een huis daterend uit het einde van de negentiende eeuw met verhoogde middenrisaliet en vanwege het op onderdelen goed behouden gebleven interieur.

Het huis is stedenbouwkundig van belang vanwege de bijdrage aan de lokaal-topografische situatie en de ruimtelijke samenhang met de buurpanden Lindewal 30, 32 en 34.

Het huis is cultuurhistorisch van belang als goed bewaard gebleven voorbeeld van een woning voor de gegoede middenklasse uit het einde van de negentiende eeuw.